

علی اکبر رواقی، رئیس هیات مدیره کانون هماهنگی شوراهای اسلامی کار استان:

منابع تأمین اجتماعی بیت‌المال نیست

«امنیت شغلی، عدالت در پرداخت‌ها و عدالت درمانی» سه موضوع مهمی است که از دید رئیس هیات مدیره کانون هماهنگی شوراهای اسلامی کار کرمان، مهمترین دغدغه جامعه کارگری این استان است. علی اکبر رواقی می‌گوید دولت متولی بهداشت و درمان همه شهروندان است و باید در سرانه‌های درمانی که برای سایر اقشار کشور در نظر گرفته می‌شود سهم کارگران نیز لحاظ شود. به گفته رواقی منابع سازمان تأمین اجتماعی، نه گوشت قربانی است، نه بیت‌المال و نه خیریه، بلکه پول کارگران زحمتکش و حق الناس است.

■ رابطه کانون هماهنگی شوراهای اسلامی کار کرمان با تأمین اجتماعی استان چگونه است؟

ما تعاملی بسیار خوب و رابطه‌ای بسیار دوستانه و صمیمی داریم. مدیران و کارکنان بخش‌های بیمه‌ای و درمانی تأمین اجتماعی زحمات زیادی برای جامعه کارگری استان متحمل شده و می‌شوند و در عمل به سه‌جانبه‌گرایی معتقد هستند. همچنین ما در کانون هماهنگی شوراهای اسلامی کار استان نماینده وجدان عمومی سازمان تأمین اجتماعی هستیم و وقتی نمایندگان کارگران در هیات‌های بدوی انتخاب می‌شوند همیشه به آنها تاکید می‌کنیم که شما باید مجری قانون و مدافع سازمان تأمین اجتماعی باشید، چون تا زمانی که چتر این سازمان هست کارگران می‌توانند به حمایت آن امیدوار باشند و نباید ما کاری کنیم که این چتر حمایتی آسیب ببیند.

■ عمده‌ترین مشکل کارگران استان از دید شما چیست؟

مشکل عمده کارگران استان کرمان، امنیت شغلی است. کارگری که با دغدغه و نگرانی مشغول کار باشد، هیچ‌گاه تمرکز فکری ندارد. این روزها صحبت از ترویج فرهنگ بهره‌وری، توانمندسازی نیروی کار و ایجاد شادابی و نشاط در نیروی کار می‌شود ولی وقتی کارگری با نگرانی زندگی می‌کند، نمی‌تواند به این اهداف برسد. در حال حاضر در اکثر کارگاه‌های ما این عدم امنیت وجود دارد. کارگری که قرارداد ۶ ماهه و نهایتاً یک ساله دارد اگر بخواهد حرفی بزند و به چیزی اعتراض کند بعد از پایان قرارداد با او قطع همکاری می‌کنند. حتی خود نماینده شورای اسلامی کار وقتی قراردادی است، چگونه می‌تواند دریافت مطالبات کارگری را پیگیری کند؟ در کشور چین که منعطف‌ترین قانون کار را دارد، بعد ۱۰ سال قرارداد موقتی کار به دائمی تبدیل می‌شود. حتی در کشوری مانند آمریکا که حکومتی لیبرالی دارد، وقتی اخراجی صورت می‌گیرد تا زمانی که فرد شغلی پیدا کند، به او خسارت اخراج پرداخت می‌شود. ولی در کشور ما فرد بعد از حتی ۱۵ تا ۲۰ سال کار، ممکن است بعد از اتمام مدت قرارداد یک ساله، بدون دلیل قراردادش تمدید نشود. بعد از نبود امنیت شغلی، نبود عدالت و توازن در پرداخت‌ها هم از دیگر دغدغه کارگران است.

■ از چه جهت؟

به استناد ماده ۳۸ قانون کار، برای انجام کار مساوی که در شرایط مساوی در یک کارگاه انجام می‌گیرد باید به زن و مرد، مزد مساوی پرداخت شود. تبعیض در تعیین میزان حقوق بر اساس سن، جنس، نژاد و قومیت و اعتقادات سیاسی و مذهبی ممنوع است. وزارت کار هم با سازمان جهانی کار مقابله‌نامه‌هایی امضا کرده که بر عدالت در پرداخت‌ها تاکید دارند. ولی متأسفانه شاهدیم که عدالت در پرداخت‌ها وجود ندارد. مثلاً من از معدنی در عمق ۴۰۰ متری زیر

زمین بازدید کردم که کارگرانش کمتر از ۲ میلیون تومان حقوق می‌گیرند و همین‌طور از یک شرکت وابسته به صنایع مس بازدید کردم که کارمند پشت کامپیوتر نشین‌اش، ماهانه ۱۵ میلیون تومان دریافت می‌کند. هر دوی این شرکت‌ها و کارگاه‌ها هم وابسته به دولت هستند. البته ما در کانون هماهنگی شوراهای اسلامی کار استان کرمان از حقوق زیاد کارگران ناراحت نیستیم، بلکه به این قضیه معترضیم که عدالت و مساوات رعایت نمی‌شود. این وضعیت، شکاف طبقاتی را تشدید می‌کند و بیشترین ضربه را از لحاظ روحی و روانی به کارگران می‌زند. در مورد حقوق بازنشستگان هم این موضوع صدق می‌کند.

■ جامعه کارگری استان به تلاش‌هایی که گاه‌ا از سوی عده‌ای برای جدا کردن سه بخش بیمه‌ای، درمانی و اقتصادی سازمان تأمین اجتماعی انجام می‌شود، چگونه نگاه می‌کند و چه نظری دارد؟

ما فکر می‌کنیم این سه بخش مکمل و پیوسته به یکدیگر هستند و از هم جدا کردن آنها معنا ندارد و اصلاً قابل منفک شدن نیستند. در بخش درمان هم به نظر ما، دولت متولی بهداشت و درمان همه شهروندان است و کارگران با راه‌اندازی بخش درمان برای خود، در حقیقت به شکلی به کمک دولت آمده‌اند. ما حتی توقع داریم در سرانه‌های درمانی که برای سایر اقشار کشور در نظر گرفته می‌شود، سهم کارگران هم لحاظ شود. اینکه ما یک صندوقی با اندوخته‌های خود درست کردیم و دولت این را برای خودش جدا کند، به نظر من منطقی نیست و ما انتقادی جدی به این قضیه داریم. توقع داریم قانون اساسی در کشور اجرا شود و درمان دولتی رایگان باشد، نه اینکه دولت به‌جای کمک به ذخایر و اندوخته‌های صندوق درمانی کارگران، آن را به وزارت بهداشت بدهد. منابع سازمان تأمین اجتماعی نه گوشت قربانی است، نه بیت‌المال و نه خیریه، بلکه پول کارگران زحمتکش و حق الناس است.

■ کیفیت، جامعیت و کفایت خدماتی که تأمین اجتماعی به نیروی کار ارائه می‌دهد را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

در این خصوص با استانداردهای جهانی فاصله زیادی داریم و البته این انتظار را هم نداریم. کیفیت خدمات با امکانات موجود قابل قبول است و رضایت نسبی در زمینه استانداردسازی خدمات داریم ولی از نظر کفایت، قابل قبول نیست و تلاش‌های جدی‌تری

■ و حرف آخر؟

به عملکرد حوزه اقتصادی سازمان تأمین اجتماعی برخی نقدها وارد است. به نظر من، باید برای این مجموعه، مدیران اقتصادی قوی انتخاب شوند، چون درآمدهای سازمان از محل حق بیمه در حال کاهش است.

اگر اصل

سه‌جانبه‌گرایی در سازمان تأمین اجتماعی به درستی رعایت و اعمال شود، می‌توان چشم‌انداز روشنی برای این سازمان متصور بود. بحث سه‌جانبه‌گرایی بین دولت، کارفرما و کارگر، باید در عمل اینگونه باشد که نظرات کارگر و کارفرما هم در تصمیمات مهم لحاظ شود